

2.

Integrált Károsító-specifikus Ellenőrzési Adatlap

Anoplophora glabripennis

KSV/F	Tevékenységi cél	Objektum típus	Ellenőrzött növény	Hivatkozási Szám
F	fafeldolgozás	fafeldolgozó üzem	lombhullató fafajok	275F_NVK/F-F_2
		kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely)	lombhullató fafajok	279F_NVK/KH-NK_2
		kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely) környéke	lombhullató fafajok	277F_NVK/KH-E_2
	forgalmazás	forgalmazó hely (áruda, lerakat, elosztó központ)	lombhullató fafajok	203F_8/A-FCS_2
		határátkelőhely	lombhullató fafajok	204F_NVK/H-FCS_2
	kockázatos tevékenység környezete	fafeldolgozó üzem környéke	lombhullató fafajok	276F_NVK/F-F_2
parkfenntartás	park, arborétum, egyéb közterület	lombhullató fafajok	223F_NVK/P-D_2	
KSV	forgalmazás	határátkelőhely	lombhullató fafajok	44K_IMP/H-FCS_2

A laboratóriumi vizsgálatért felelős:

Dr. Orosz Szilvia

Fájl neve:

02_IKEA_Anoplophora_glabripennis_13.pdf

Vizsgáló laboratórium:

NÉBIH NTAI
Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai
Laboratórium (NMBL)
1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.

Fájl helye:

\\srvkozs02\public\NÖVEU ANYAGOK\
01_NEUTEKA_1.0.0\
05_SZAKANYAGOK\
01_Kiadványok\
01_NMK\IKEA\

A. Általános rész:

1. Növény-egészségügyi státusza: **1/A/I. a) 4.1.**

Földrajzi elterjedés:

Elterjedési terület: Távol-Keleti országok

Megtelepedett: USA, É-Olaszország

Előfordult, de felszámolták: Hollandia, Egyesült Királyság, Franciaország, Németország

2. A károsító rövid leírása:

Fertőzés tünetei:

Az 1,5-2 cm átmérőjű rönnyílásai a talajfelszíntől számított kb. 1,5 m-es magasságban találhatóak

A tojásrakási helyről a lárvakátétel miatt kiáramló szövetnedv is utal a fertőzésre

1. kép: Az *Anoplophora glabripennis* rönnyílásai

2. kép: Károsítás nyoma keményfán

Károsító biológiája, életmódja:

Egy nemzedék kifejedéséhez egy vagy több év szükséges, ez elsősorban a szélességi köröktől függ. Minél északabbra haladunk, annál több időt vesz igénybe az *A. glabripennis* nemzedékváltkozása. Az imágórajzás májustól októberig következik be, az imágók élettartama kb. egy hónap. A legaktívabb periódus június vége, július eleje. Az imágók általában azon a növényen maradnak, amelyből kirajzottak, csak rövid távolságokra képesek repülni. Párosodás után egy héttel következik be a tojásrakás (kb. 30 tojás/nőstény) a talajfelszíntől számított 1,5 m-es magasságban, elsősorban a fatörzsek északi oldalán. A lárvakelés kb. két héttel később következik be. A kikelő lárvák járatokat rágnak a fatörzs belsejében, a tojásrakási hely közvetlen környezetében, ezzel akár teljes fapusztulást is okozva. A bábozódás a járatok kamráiban történik. Az imágók rajzásakor keletkező kb. 10 mm átmérőjű rönnyílások a tojásrakási hely környezetében találhatóak meg.

Morfológiája:

A hím 25 mm hosszú, csápja a testhosszának 1,7-2-szerese. A nőstény 35 mm hosszú, csápja a testhosszának 1,2-szerese. A bogár fekete színű, fehérén pöttyözött szárnyfedővel. A válldudora kiszögellő, szemben az *A. chinensis*-szel, amelynek lekerekítettebb. A szárnyfedő sima felületű, ezért is nevezik simahátú csillagos cincérnek. Az *A. chinensis* esetében a szárnyfedő válldudor körüli része rücskös felületű, ezért nevezik ezt a fajt szemcsés hátú csillagos cincérnek (3. ábra). Lárvojának első stádiuma kb. 6 mm, az utolsó stádium kb. 50 mm hosszú (4. ábra).

3. kép: *Anoplophora glabripennis* imágó4. kép: *Anoplophora glabripennis* lárva

3. Gazdanövényei

Legfontosabb gazdanövényei:

Populus spp., *Salix* spp.

További előfordulásai:

Acer, *Alnus*, *Malus*, *Morus*, *Plantanus*, *Prunus*, *Pyrus*, *Robinia*, *Rosa*, *Sophora*, *Ulmus* spp.

4. Terjedés módja:

Elsősorban facsomagolóanyagok kereskedelmi forgalma útján

5. Identifikációs eljárás:

A NÉBIH NMBL Rovartani Laboratóriuma végzi a rovarhatározást.

6. Az ellenőrzés során keletkező adatok kezelése

A felügyelői ellenőrzés és a laboratóriumi vizsgálat eredményéből keletkező adatokat az AIR rendszerben kell kezelni. Az ellenőrzés adatainak rögzítésekor fel kell tüntetni, ha gyanús tünetek miatt laboratóriumi megerősítő vizsgálat céljából mintaküldésre került sor.

Az AIR kitöltése mindig az adott feladatra vonatkozó segédlet alapján történik.

A témafelelősök által az ellenőrzésekhez készített egyedi táblázatok kitöltése addig szükséges, míg az AIR rendszerbe a felderítések és a kiegészítő vizsgálatok adatai teljes körűen kitöltésre nem kerülnek. A kitöltött táblázatokat meg kell őrizni az igazgatóságon és csak külön kérésre kell elküldeni elektronikus úton a NÉBIH NTAI részére. Erre akkor kerülhet sor, ha a központi összesítések kimutatják, hogy a rögzített adatokból nem nyerhető egyértelmű információ az elvégzett ellenőrzés eredményéről.

Az AIR-ban nem külön mezőként szereplő, de e táblázatban megkívánt és a laboratóriumi vizsgálathoz szükséges adatokat az AIR-rendszerben az „Egyéb vizsgálathoz szükséges adatok” megnevezésű táblázatba kell feltüntetni a mező és a hozzá tartozó érték kitöltésével.

Az adatokat a felügyelői ellenőrzésről a lehető legrövidebb időn belül, mintavétel esetén annak elvégzéstől számított 2 napon belül fel kell vinni az AIR rendszerbe.

A laboratórium a vizsgálat eredményét elektronikus laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvben rögzíti, amelyet megküld az illetékes megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatóságának.

A minta fertőzöttsége esetén a pozitív eredmény adatainak az AIR-ba történő rögzítésének tényéről elektronikus levélben kell értesíteni a Növényegészségügyi és Szaporítóanyag-ellenőrzési Osztályát, illetve másolatban a Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai Laboratóriumot egyedi vizsgálat

---

esetén azonnal, hatósági kontrol tesztelésnél a vizsgálsorozat befejeztével.

7. Adatok visszaellenőrzése, jelentés

Az AIR-ból kinyerhetőek mind a három szint (felügyelői, megyei, diagnosztikai laboratóriumi) jelentései az országos összegzéshez. Ennek feltétele, hogy megvalósuljon mindhárom szinten az adatok rendszeres visszaellenőrzése az ezt segítő kimutatások használatával.

A visszaellenőrzésről értesítenie kell elektronikus levélben a megyének a témafelelőst, a témafelelősnek pedig a Növényegészségügyi és Szaporítóanyag-ellenőrzési Osztályt.

Az igazolás megküldésnek határideje: **a tárgyévet követő év április 20-ig**

B. Ellenőrzések leírása

Ellenőrzések objektum típusonként

Objektum típus	Tevékenységi cél	Ellenőrzött növény	Új_Fel_téma hivat. Száma érték	KSV/F
1.fafeldolgozó üzem	fafeldolgozás	lombhullató fafajok	275F_NVK/F-F_2	F
2.fafeldolgozó üzem környéke	kockázatos tevékenység környezete	lombhullató fafajok	276F_NVK/F-F_2	F
3.forgalmazóhely (áruda,lerakat, elosztó központ)	forgalmazás	lombhullató fafajok	203F_8/A-FCS_2	F
4.határátkelőhely	forgalmazás	lombhullató fafajok	204F_NVK/H-FCS_2 44K_IMP/H-FCS_2	F KSV
5.kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely)	fafeldolgozás	lombhullató fafajok	279F_NVK/KH-NK_2	F
6.kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely) környéke	fafeldolgozás	lombhullató fafajok	277F_NVK/KH-E_2	F
7.park, arborétum, egyéb közterület	parkfenntartás	lombhullató fafajok	223F_NVK/P-D_2	F

Az ellenőrzések megyénkénti gyakoriságát a feladattervvel összhangban álló éves növény-egészségügyi ellenőrzési terv tartalmazza.

1. [Fafeldolgozó üzem-fafeldolgozás](#)

Lombhullató fajokon

275F_NVK/F-F_2-*Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése fafeldolgozó üzemben található faanyagban és hántolt kéregben

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Egész évben

Ellenőrzés ütemterve:

Mintavétel módszere:

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíné

2. [Fafeldolgozó üzem környéke-Kockázatos tevékenység környezete](#)

Lombhullató fajok

276F_NVK/E-E_2-*Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése fafeldolgozó üzem környékén található lombhullató fákon

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Egész évben

Ellenőrzés ütemterve:**Mintavétel módszere:**

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne

3. Forgalmazóhely (áruda,lerakat, elosztó központ)-Forgalmazás**Lombhullató fajokon**

203F_8/A-FCS_2- *Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése lombhullató fából készült csomagolóanyagban árudában, elosztóközpontban

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Egész évben

Ellenőrzés ütemterve:**Mintavétel módszere:**

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne

4. Határátkelőhely- Forgalmazás**Lombhullató fajokon**

204F_NVK/H-FCS_2- *Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése e károsítóval fertőzött országból származó bármely termék keményfából készült csomagolóanyagában

Ellenőrzést végzi:

Határkirendeltséggel rendelkező megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Egész évben

Ellenőrzés ütemterve:**Mintavétel módszere:**

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne

44K IMP/H-FCS 2-*Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése e károsítóval fertőzött országból származó bármely termék lombhullató fából készült csomagolóanyagában

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Az Európai Közösség 2008/840/EC határozata alapján az *Anoplophora glabripennis* cincérfajnak Közösségen belüli továbbterjedését meg kell akadályozni.

Ellenőrzés ütemterve: Egész évben

A határátkelőhelyre érkező keményfából készült fa-csomagolóanyag véletlenszerű vizuális vizsgálata a különböző fejlődési alakok (lárva, báb, imágó) felderítése céljából.

Mintavétel módszere:

Fertőzés gyanúja esetén a NMBL Rovartani Laborrészlegét e-mailben, vagy telefonon haladéktalanul értesíteni kell. Egy minta mérete 1 faanyag részlet/1 fejlődési alak. Minimum mintavétel száma/egység: minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne.

5. Kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely)-Fafeldolgozás

Lombhullató fajokon

279F_NVK/KH-NK_2- *Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése kockázatos helyeken, ahol bármely import terméket tárolnak, átraknak, forgalmaznak

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Folyamatos

Ellenőrzés ütemterve:

Mintavétel módszere:

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne

6. Kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely) -Környéke-fafeldolgozás

Lombhullató fajokon

277F_NVK/KH-E_2- *Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése kockázatos helyek kockázatos helyek (bármely import terméket tároló, átrakó, forgalmazó hely) környékén lombhullató fajok

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Folyamatos

Ellenőrzés ütemterve:

Mintavétel módszere:

1 faanyag részlet / 1 fejlődési alak. minden gyanús egyed / ellenőrzés helyszíne

7. Park, arborétum, egyéb közterület-Fafeldolgozás

Lombhullató fajokon

223F_NVK/P-D_2- *Anoplophora glabripennis* előfordulásának ellenőrzése közterületi lombhullató fákon

Ellenőrzést végzi:

Valamennyi megyei Kormányhivatal

Ellenőrzési cél részletei:

Ellenőrzés ütemterve:

Mintavétel módszere:

Minden a faj károsítására utaló jel, növényi rész: rágcsálék, rágásnyomok tartalmazó vesszők, esetlegesen talált tojások. Fertőzésre gyanús növényi rész / ellenőrzés helyszíne.